

Andet af den Grund, at Husfruen ellers kunde blive overordentlig uheldig stillet i det Dieblit f. Ex. at Forholdet til Manden blev saa slet, at hun maatte søge Separation, og som Følge deraf Boet skulde deles, og denne Plyndring af hende kunde foregaa, som man vil udelukke, saa længe Egtefæbet staar paa. Jeg er derfor tilbøjelig til at tro, at man gjerne kan gjøre denne lille Afvigelse med fra det Princip, som ellers er det herskende i Lovgivning, naar man overhovedet kommer ind paa at gjøre Undtagelser fra det Formaal, som Lovforslaget gaar ud paa. For saa vidt den ærede Forslagsstiller i sit Lovforslag har udelukket Slutningsbestemmelsen i det norske Forslag, er jeg ikke saa enig med ham i det Heldige heri, og jeg tror nok, at det vilde være hensigtsmæssigt at sætte denne Bestemmelse ind. Slutningsbestemmelsen i det norske Lovforslag gaar ud paa, at hele Reglen om, at Konens Selverhverv skal holdes ude fra, hvad man kan holde sig til for Mandens Gjæld, ikke skal finde Anvendelse, naar det Erhverv, som Konen driver, udføres ved Hjælp af en Kapital, som enten helt eller for en Del er staaet af Manden. Jeg tror, at det kan være tvivlsomt, om Bestemmelsen er overflødig eller ikke; men naar man kun udelader den, fordi man mener, at den er overflødig, saa synes jeg dog, at man ikke kan være meget langt fra at være villig til at optage den, naar man fra en eller anden Side sætter Pris derpaa. For Næsten mener jeg, at naar man siger, at det er overflødig, saa er Grunden til, at det er overflødig, den, at man maa bygge paa, at det figger i Udtrykket „personligt Arbejde“, at det ikke kan være Noget, der er erhvervet ved Hjælp af Kapital, der er staaet tilstede af Manden. Det tror jeg egentlig er Grunden til, at man kan kalde det overflødig.

For saa vidt man vilde spørge om, hvorvidt der var Grund til at gaa videre og navnlig f. Ex. til ogsaa at tillægge Konen Eneraadighed over, hvad hun erhverver ved Arv, vil jeg dertil svare, at jeg ikke tror, man kan tilraade det. Sagen er nemlig den, at man maa holde to Ting meget bestemt ude fra hinanden nemlig Spørgsmaalet, om man ønsker, at der skal være Særeie eller Fællesskab mellem Egtefællerne, og om man med Hensyn til det Sidste, ønsker, at det skal være fuldstændigt Fællesskab, eller om det kun skal være delvist, og saa Spørgsmaalet om Raadigheden over Boet. Det er to forskellige Ting, og der er ogsaa særlig Grund til netop at gjøre op-

mærksom paa denne Forskel i Anledning af den Henvisning, som den ærede Forslagsstiller kom med til den Ret, der gjaldt her i Landet før Christian den Femtes Lov, og til den Ret, der f. Ex. gjælder i Sverrig. Det er nemlig meget rigtig, at Forholdet er det, at før Christian den Femtes Lov var der ikke Formuesfællesskab mellem Egtefællene undtagen i Kjøbstæderne, medens der gjaldt andre Regler for Landet. Det vil imidlertid være for vidtløftigt at komme ind derpaa her; men i det Væsentlige var Forholdet det, at faste Eiendomme, der tilhørte den ene af Egtefællerne, ikke bleve fælles ved Egtefæbet; der var altsaa ikke noget fuldstændigt, men kun et delvist Fællesskab tilstede, men samtidig dermed fastholdt man den Sætning, at Konen var umyndig, og at hun, uagtet hun havde Særeie, ikke kunde raade derover, men kun Manden, og det enten alene eller med hendes Værenders Samtykke i visse Tilfælde. Det er derfor to Ting, der maa adskilles. Det Samme gjælder ogsaa i den nu gjældende Ret, at selv om Særeie er indført ved Egtepagt, saa at Konens Formue enten for en Del eller for det Hele skal være Særeie, antages det dog almindeligt, at for saa vidt Ektepagten ikke indeholder nogen deraf afvigende Bestemmelse, kan hun ikke raade over Særetet, men kun Manden; thi han er hendes Børge. De to Ting mener jeg, at man maa skille ad. Det er et meget stort Spørgsmaal og et Spørgsmaal, som har sine store Betæneligheder, om vi skulle forlade det nedarvede, fuldstændige Fællesskab mellem Egtefællerne og gaa over til andre Systemer, et Spørgsmaal, som jeg ikke tror, det er værd at komme ind paa i Forbindelse med et saadant mindre vidtgaende Reformforslag som dette, blandt andet fordi jeg tror, at der ikke her i Landet kan vindes nogen Stemning for at forlade Formuesfællesskabssystemet og gaa over til det Modsatte. Jeg betragter det som et overordentlig tvivlsomt Spørgsmaal, om det vilde være rigtig at gjøre nogen væsentlig Afvigelse fra Formuesfællesskabssystemet. Det behøve vi imidlertid heller ikke at tale om, thi for saa vidt jeg forstod den ærede Forslagsstiller, hviler hans Forslag paa Forudsætningen om, at Formuesfællesskabet skal vedblive. Det er kun en særegen udvidet Raadighed, han vil skaffe Husfruen, og med Hensyn hertil mener jeg, at den naturlige Grændse derfor maa ligge i, hvad hun personlig erhverver. Vil man gaa videre, mener jeg, at man kommer